Zübük

İT KAĞNI GÖLGESİNDE YÜRÜR DE KENDİ GÖLGEM SANIRMIŞ

Marko paşa

NE SAĞCIYIZ NE SOLCU FUTBOLCUYUZ FUTBOLCU

Nabza göre şerbet verilecek!

Bir şerbetli Zübük her vatandaşın nabzına göre şerbet verileceğini müjdeledi

Ankara, 27 (Telefoncu Ayten bildiriyor) —

Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin bu yılki açılış töreninde okumak üzere büyük zübüklerimizden biri, şimdiden açış konuşmasını hazırlamağa başlamış bulunmaktadır. Vatan sathında büyük yankılar uyandırması beklenen bu nutuk hakkında sayın Zübük'le konuştuk. Bize şunları söyledi:

«Zamanla insanın nasıl yaşı büyüyorsa, göbeği şişiyorsa, fikri de tekâmül ve inkişaf ediyor. Gayet tabiî olarak benim de siyasî, iktisadî ve ticarî fikirlerim zamanla tekâmül ve inkişaf etmiş bulunmaktadır. Meselâ ben eskiden nabza göre şerbet verilmesine muhaliftim. Bu fikrimde de gayet samimî idim. Çünkü o zaman öyle düşünmekte idim. Ama zaman terakkî ettikçe fikirler de tekâmül ediyor. Şimdi de samimiyim, çünkü bugün de başka türlü düşünüyorum. Benim yerimde olsanız, itimad ediniz ki siz de benim gibi düşüneceksiniz.

Bugünkü açık rejimde ve demokraside her nabza göre ve o nabza uygun şerbet verilmesini doğru bulmaktayım. Çünkü her nabza göre ayrı şerbet verilmezse, bütün vatandaşlar aynı şerbetten içmek mecburiyetinde kalacaklar demektir ki, bu da antidemokratik bir vaziyet ve politikadır ve ancak zararlı bir rejimin ideolojisidir. Bütün vatandaşlar aynı şerbeti içecekler demek, ne demektir? Ya vatandaşlarımız şerbet içecekler ya da içmeyecekler... Bugün dünya birbirine düşman iki safa ayrılmış bulunuyor: Şerbet içenler ve içmeyenler... Biz, şerbet içenler safında bulunuyoruz ve şerbetimizin son damlasına kadar da bu safta kalacağız.

Binaenaleyh, her sahada olduğu gibi, şerbet sahasında da her vatandaşın istediği şerbetten istediği kadar içmekte hür ve serbest olmasını demokratik ve açık rejimimizin kaçınılmaz bir icabı saymaktayız. Hükûmetin vazifesi de, vatandaşların bu arzularını yerine getirerek onlara hizmet etmek suretiyle iktidarda kalabilmesidir. Devlet Plânlama Dairesi'ne hazırlattığımız ve Amerikalıların da çok beğendikleri plânlarla, her vatandaşın istediği şerbetten istediği kadar içmesine imkân hazırlıyoruz.

Her vatandaşın aynı şerbetten içmek mecburiyetinde kalması, yabancı ve zararlı bir ideolojinin propagandası olduğu gibi, demokratik bakımdan da, sıhhî bakımdan da doğru değildir. Çünkü, ilmî olarak ifade etmek lâzım gelirse, her vatandaşın künyesi ve bünyesi, akidesi ve midesi ayrıdır. Birine çok yarayan ve onu geğirten şerbet, başka bir vatandaşın midesini ne dokunabilir ve bağırsaklarını bozabilir. Biz, gerek akidesi bozuk ve gerekse bağırsakları bozuk vatandaş bırakmayacağız.

İçilecek şerbetin mideye ve bünyeye zararlı olup olmadığı ise, ancak nabız muayenesiyle anlaşılabilir. Binaenaleyh nabızları muayene ederek, her nabza göre ayrı şerbet vermek prensibimizdir. Biz, nabza göre şerbet veriyoruz, veririz, vereceğiz ve vermekte de devam edeceğiz. Çünkü biz şerbetliyiz! Vatandaşları da şerbetli olacaklardır. Kuru çeşmelerden şerbet akıtacağız. Yalnız, küçük bir zorlukla karşı karşıya bulunuyoruz; o da şerbeti nerden bulacağımızdır. Şerbeti bulduk mu, her vatandaşın nabzına göre şerbet vereceğiz, isteyen bal şerbeti, isteyen pestil şerbeti içsin, isteyen kan kusup kızılcık şerbeti içtim desin, istiyen hiç içmesin... Gerek özel teşebbüs, gerek özel sektör, gerek özel sermaye, gerek genel sermaye, gerek devletçilik, gerek işçiler, gerek patronlar, gerek toprak ağaları, gerek irgatlar, gerek afçılar, gerek gericiler, gerek kim olursa olsun bizde kendi nabzına göre şerbet bulacaktır.

Maalesef memleket dahilinde «Nabza göre şerbet veriliyor!» diyerek, her vatandaşın aynı şerbeti içmesini isteyen ve zararlı ve menfî propagandalarla muhterem halkımızı zehirlemeğe çalışan, kendilerini yabancı ideolojilere kaptırmış olanlar var. Göreceksiniz ki, pek yakında bunları toptan susturacağız!

Bu hususta çok esaslı hazırlıklarımız vardır.

Ey gençler! Hayatta muvaffak olmak istiyorsanız, örnek olarak bana bakıp ibret alınız ve nabza göre şerbet veriniz! Haniya şerbeet!... Yok mu içen? Otuz iki dişe trampete çaldırıyor. Her nabza göre şerbet!... Otuz iki dişine kemane çaldırmazsa para almıyorum... Haniya, nabza göre şerbeet!...»

Bu açıklamayı yapan sayın Zübük, sözlerine şöyle son vermiştir:

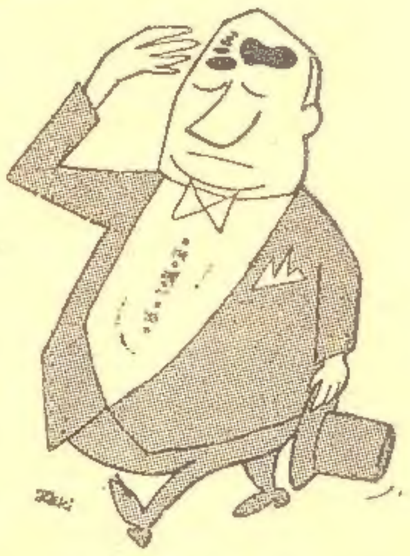

— Vay alnının kara yazısı

«Yapacağım konuşmanın esas itibarile ana hatları bunlardır. Bu konuşmamdan sonra hazirûn büfede nabza göre şerbet içmeğe davet olunacaktır.»

Kimüfler bunları?

AŞAĞIDA, şimdiye kadar alıştığınız Zübük başyazılarından çok ayrı bir başyazı okuyacaksınız. Bu başyazı, bir gazetede çıkmıştır; hangi gazetede çıktığını da yazının sonunda okuyacaksınız.

Şimdi lütfen gülmeden, bu başyazıyı okuyunuz:

Fındık müstahsili bu yıl rahat bir nefes aldı, buğday ekicileri malları iyi fiata gidiyor diye memnun, tekstil endüstrisindeki stoklar hemen hemen hiç kalmadı, hattâ birçok fabrikalar üç vardiyaya geçtiler. Dövizlerin serbestçe alınıp satılması hakkındaki kararname sade Türkiye'de değil, bütün dünyada memnuniyet uyandırdı Türk parasının kıymeti dışarda derhal yükseldi, hayvan ihracına izin verildi, ithalât ve ihracat formaliteleri azaltılıyor... Hükümet güney sınırlarımız da kaçakçılığı önlemek için, pazarlar kurmayı ciddî olarak düşünmektedir. Plân fikri memlekette yerleşmiş ve Türk ekonomisini çapaçulluktan kurtarmak istiyenleri memnun edici bir inkişaf göstermiştir. İşçiye kendisinin istediği ve beklediğinden öteye yeni imkânlar da sağlanmaktadır Bunların hepsi, iç açıcı haberlerdir; ve ikinci koalisyonun muvaffakiyetidir.

Bu başyazı, 22 Ağustos günlü Ulus gazetesinde çıkmıştır. Başyazarın adı yoktur. İmza yerinde «Ulus» yazılıdır.

İktidara geçen partilerin başyazarları imzalarını göstermekten utandıklarından mıdır, yoksa tevazu numaralarından mıdır nedir, başyazılarının altında imzalarının görünmesini istemezler. Ama yine o başyazarlar, muhalefete geçtiler mi, her yazılarının altına nal kadar imza atarlar. DP. iktidarın dayken de böyleydi. O zamanki iktidar başyazarları, kedi terslini örter gibi imzaladıklarını gizledikleri halde, şimdi yazıları na Hazreti Süleyman mührü gibi imza atıyorlar. Peki, iktidarla muhalefet arasında imzanın saklı tutulması için değişen nedir?

Bize kalırsa, bu adamlar, yazdıkları günün birinde suratlarına çarpılmasın diye imzalarını gizliyorlar. Demek ki inançsız yazdıklarına inanmayan kişilerdir. Demek ki, onlara göre, iktidarda olmak bile başlıbaşına suçlu olmaktır ki, muhalefetteyken gözlerimize soktukları imzalarını, iktidar gazetelerin deyken arkalarına saklıyorlar.

Örneğin, şu yukarıdaki başyazıda açıklanan düşünceler doğruysa, insan böyle bir yazının altına imzasını değil, resmin bile koyar.

Bu başyazıyı okuduğum arkadaşlardan biri; «O, sahici gazete mi?» diye, bir başkası da, «O gazete hangi memlekette çıkıyor?» diye ciddî olarak sordular.

Biz, bu yazıda yazılanlara inanmak istiyoruz; anlatılanlar doğrudur. Ama neden farkına varamıyoruz bunların? Yeni bir vergi çıkarılsa ucu halka dokunur, eski vergiler artırılsa acısını ilk duyan halktır, kıtlık olsa, buğday az yetişse, kuraklık olsa, dış yardım gelmese, bütçede sıkıntı olsa, yani kısaca ses, kötü olan her ne varsa, halk olarak biz bunların hepsini duyar, anlar, görür çekeriz de, ne zaman memlekette şu başyazıda anlatıldığı gibi, iyi şeyler olsa, bizim hiiiç haberimiz olmaz; ama bu eskiden beri böyle...

Bolluk, dirlik, düzenlik, hepsi iyi hoş, ama kim alır bunları? Sıkıntı halka, ferahlık kime?

Rumelili yurttaşın, gerdeğin ertesi sabahı şaşkınlıkla da madına,

— A be kim ç'apar bunları? diye sorduğu gibi, biz de soruyoruz:

— A be kim ziftlenir bunları?

Taşlama

Zavallı

BİR arkadaşı, bir millet vekiline şöyle diyordu:

— Yahu, seni hiç anlıyamıyorum, hangi iktidar olsa, sen ondan yanasın. Eski CHP. iktidarını hep desteklerdin. DP. iktidarının baş destekleyicisi sendin. MBK. iktidarını en çok sen savundun. Birinci Koalisyon kabinesinden yana oldun. Şimdi de İkinci Koalisyon kabinesini tutuyorsun. Yahu, büyük oğlunu ataşe yaptırdın. Ortanca oğlunu Umum Müdür yaptırdın. Onun küçük oğlunu maşallah birkaç idare heyetine yerleştirdin. Küçük oğlunu da iyi bir memuriyete koydurdun. Damatlarının birini Harîciyeye soktürdün, birini bir devlet işletmesinin başına geçirttin. Seni hiç anlamıyorum. Neden hâlâ hükûmete külâh sallıyorsun?

Milletvekili boynunu bükerek,

— Yahu ben ne yapayım, dedi, karım yine gebe kalmış birader...

İmar ve İskan Bakanı Ord. Prof. Dr. F. K.

Gökayın açıklaması

10.8.1962 tarihli nüshasında 1949—1957 yıllarında 8 sene Vali Konağına ait kirayı vermediğim yazılmaktadır.

İkametim sırasında benden hiçbir kira istenmemiştir. Benden evvelki Valilerden de istenmemiş olduğunu öğrendim. Konakta kira alınmadığı gibi müstahdem ücreti dahi Vilâyet ve Belediye tarafından ödeniyordu.

(Devamı 6. Sayfada)

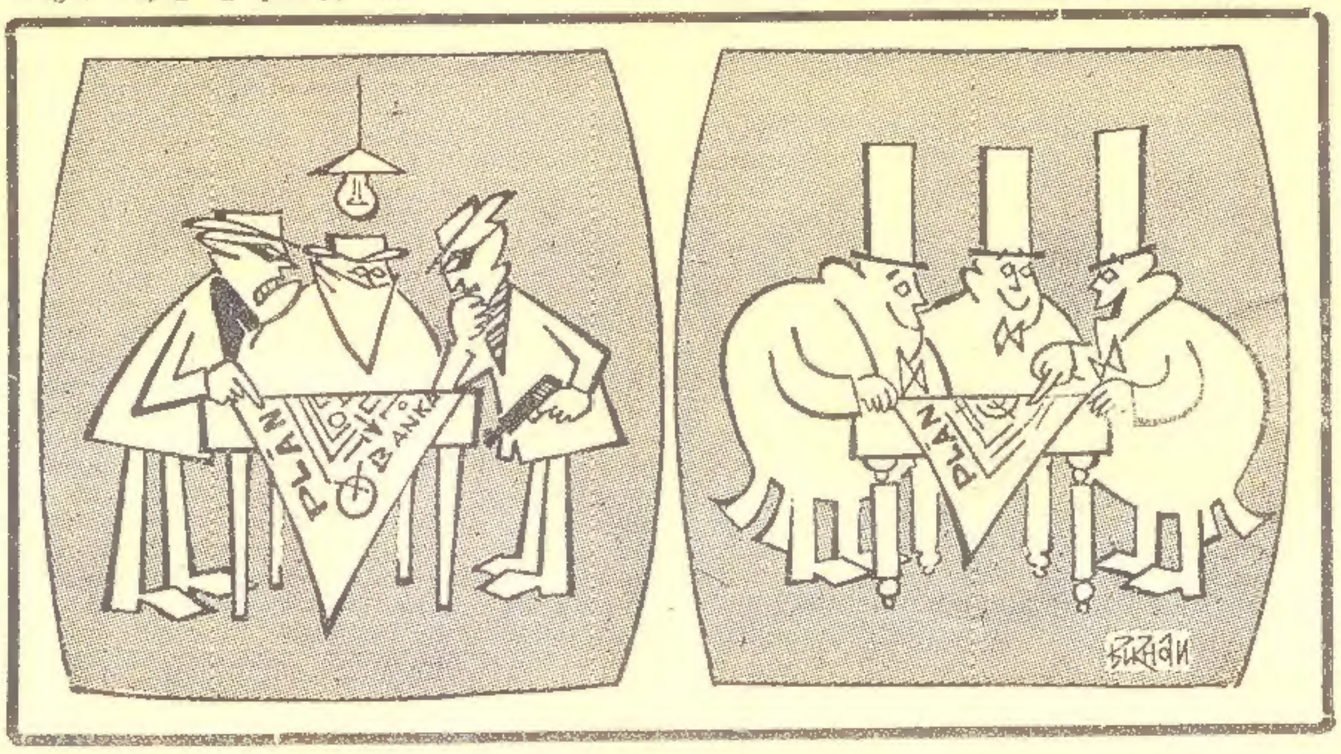

Köy öğretmeni

— Oğlum, bir gayfe de mıhtara yapl Patıronuna hoca işti, dersin. Kıtlık var, melmeket açlıktan kırı lıyo. Ahlâksızlık çoğaldı. Şeher içinde adam soyuyorlar. Gazete böyle yazmış. Daha beter oluruz, inşallah... Başımıza baklava tepsi si böyüklüğünde daş yağacak. Bey gir leşini itlerin ağzından kapıp ta başında dövüşececez. Ateşsizlikten cenazelerimizi yumadan kabrista götürecez...

Böyle olacağı belli değil miydi? Ulemaya, hocaya saygıyı yitirdik. İmamın avradı eskidi, elbirliğiynen tazesini bulup, everelim demek yok. Berberde sakalımızı traş ettiririz, adam para diye karşımıza dikelir. Gayfe içeriz, garsun elimize elimi ze bakar. Kitap diyor ki: «Üç pili cinjz varsa, biteki arakasında sec deye durduğunuz zate mahsustur». Hocanın sofrasında datlısı eksilir se, Cenabıhak ta cemaatın rızkını kökten keser. Açlıkla terbiye eyler.

Şu maalim varken, tarlalarımız da ürün bitmez. Gökten irahmet beklerken yıldırımlar döküllür. Dün ders esnasında el kadar sabi lere «Uruslar fezaya adam attılar» demiş. Yakında aya bilem gidecek lermiş... Vay irezil... Vay haddini bilmez gâvurun döllü Kıçına Eme liken donunu giymekle Allaha kar şı koyacak. Mıhtar, bu lâftan ötürü Kaymakama müzekkire yazıp ta «Sövyedistanın purpogandasını lt mek süretiynen, melmeketimizin hözurunu kaçırmak emeliynen, gız gırtıcı faaliyette bulunuyo» diye jhbaratta bulunmazsan, hakkımı helâl etmem. Kitap diyor ki: «Düş manına bilem buğz etme.» Allaha havale edelim. En büyük cezayı o verecektir. Daha bıldır okulun so fasına koskocaman bir insan kelle

Burhan ESEN

si oturtup ta: «Bu Ata'nın büstü dürl» diye karşısında istavroz çı karmadı mıydı? Karısının ne mal olduğu ortada değil mi? Köy hal kma: «Çarşafı İngilâp istemiyo. Karılarınızı gısa gollu fistanla çar şı pazara salacaksınız, demedi miydi? Ben gıybeti sevmem. Dedi godunun şerran cezası ağırdır. Ge çen gün zabah ezanını okurken, gözüm Maalimin evinin avlusuna takıldı. Tango avrat kuyudan su çekmek için eğilmiş. Bir de ne gö reyim, tövbe estafurullah, gıçında don diye bir şey yok. Belkim nay lon denen yumuşak camdan diye, ezanı yeni baştan okumaya başla dım. Gözlerimi eyicene açtım. Di nim hakkı için diyom, her yakası ortada. Neyse, mıhtar, biz bu ire zilliği görmemiş, siz de bu söyle diklerimi duyamış olun. Zaten ahl ret işinden dünyayı gördüğümüz mü var? Zabah, akşam başımızı secdeden kaldırmasak akibetimiz gene gayya kuyusu.

Maalim, Emeliken domuzlarının sütlerini çocuklarımıza kuvvettir, diye okulda içirmeye başlamış. Süt tozu dedikleri işte bu. Tehlil ettir mişler, kitap beni çarpsın ki bir gram koyun ve de davar sütüne rastlıyamamışlar. Tehlil laportunu, ehâli duyup ta Malimi parçalama sınlar diye, dövletin hazine kasası na kilitlemişler. Şimdi ağnadınız mı, küçşük sabiler neden piç olu yo. 5 yaşındaki velet cuvara tellen dirip: «Buba, beni ne zaman evere cen?» diye soruyo. Gâvurca gıra mufonlar çalıp ta: «Rumba... Sam ba...» diye galgıyo.

Amanın mıhtar, köy halkını ya tıştırmak, «Nidelim, imamsız, mü ezzinsiz okullardan daha eyisi çı kacak değil ya... Mezarımıza daş yerine haç dikmemeleri için hoca lara eyi bakıcaz» demek sana dü şer.. Mıhtar, eğil de kulağına fısıl dayayım. Seherde duydum. Duyun caz başıma kaynar sular döküldü. Bizim Maalim, Tito gâvurundan pa ra alırmış. Tehkik ettim. Bizim pos tacıyı buldum. Köy sandığı hesabı na eline elli guruş toka ettim. İşin iç yüzünü açıkladı:

— Doğrudur, dedi. Zipor—TOTO dan 5000 lira geldi. 13 ü tutturmuş.

Biliyom, içinden:

— Sabahtan tezi yok, müddey mümüne ihbaratta bulunayım, di yorsun. Sakın ha! Bizim kanunlar gâvurlardan devşirilmiş. Mahkeme hâkimleri de mektepli. İt, iti ısır maz, diye bir söz vardır. Eski ka dılar olsa, ilk celsede bu adamı ipe gönderirlerdi. Şimdi sen haber versen, ona 15 gün ceza verip tecil idecekler, sen de 15 aya mahkûm olacaksın. Bizim kitap: «Kısasa kı sas» diyor. Senin ağnıyacağın sır veren, ser verir. Sen bilirsin amma, bugün 13, yarın 33 derken, hökü matın melûmatını yok pahasına düşmanlara okutacak. Böyle bir ni fakçının kanı toprağa dökülürse, 100 adet deve kurban etmiş kadar sevabı vardır, diye kitapta işaret lenmiş.

Şu maalimi tek başıma köyden papuçsuz kaçırtırım, alimallah... Büyüsünü etmek için 41 domuzun kılı lâzım. Bu parayı köy sandığın dan temin edebilirsen, devenin el lişini sen kesmiş sayılacaksın. Se vabının urubu da sana ait olur. Bıldır okul için gelen tahsisatı ca miye aktartmıştın. Ettiğin bu eyi lik, sevap defterinin en baş sahife sine en böyük harflerle işaretlen di. Paytarın tomofilcisinden eşit tim. Vilâyet fakir talebeye kitap alınsın diye para verecekmiş. Ve rip te ne olacak? Yine maalim, yok tesvir çıkartıyorduk, yok müze ye kuru insan kellesi satın alıyor duk diye tüketecek. Tahsisatı bir usulüne uydurup da, köy hayratı na tebdil edebilirsen, cennetin gü neş gören hösusi bi dairesini ken dinin bil. Bak, kitap ne diyor:

«Hayrı hu, Şerri hu. Ve... maal limeti hu...» Yani: «Muallimlerin şerrinden sizi, ancak, hayırlarınız kurtarabilir.»

Mıhtar, sana bi kara habar da ha verecem. Gazata ilânat etmiş. Çimendifer köyün annacından ge çecekmiş. Bu işi de kurcalayan ma alim olsa gerek. Yoğusam kimin aklına gelir de, kara vapurunu, 40 hanelik köyün kıyısından geçir tir. Bugün çimendifer, yarın süs yolu, asfalt, teyare meydanı der kene bir gün bakarsın Urus gâvuru karşısına dikelip te:

— Mehraba, mıhtar!... demiş.

Demiryolu geldi mi, tokturu ge lir, mehendizi, tehsildarı, heciz me mürü gelir. Kara dumanlar tarla ları işlen çevirjncez köyde açlık tan, değil insan, it bilem kalmaz. Dumanlar küççük sabileri ağular. Kocamanların ahlâkını bozar. Ka rılarınız, çocuk diye, dört ayaklı, iki başlı acayip mehlükler doğurur. Kızlarınız, çimendiferden inen ala fıranga erkeklerden hamile kalma ya başlar. İngilâbın yırtamadığı çar şafları karılarınız kendi elleriyle parçalayıp atarlar. Dört metire bas madan entari edinirlerken, yarım metire naylon kumaştan elbise edip, emeliken dansı ideceğiz diye, baş larını kıçlarını yerdenyere vururlar

Benden söylemesi. İş işten geç meden harekete geçmeliyiz. O za man ne ettik te hocayı diğnemedik, malimin defterini dürmedik, diye ellerinizi tokaç yapıp dizlerinizi döveceksiniz.

Namaz vakti geldi. Yörüyün il kindiyi eda eyleyelim...

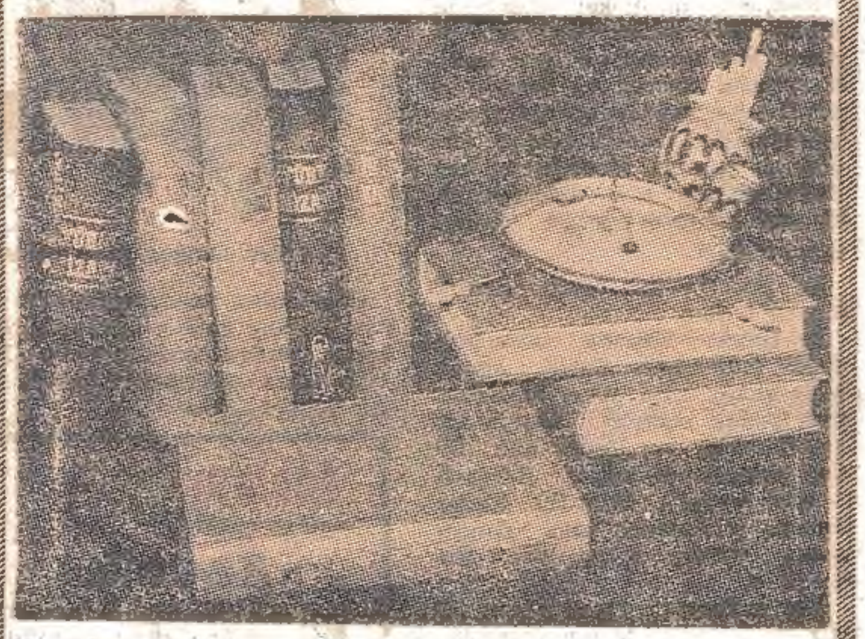

Ünlü Türk Mizahçılarının en güzel beş kitabını nefis bir cilt içinde sunuyoruz:

Türk mizahı

AZİZ NESİN'DEN: Mahmut ile Nigâr
ADNAN VELİ'den: Seçim Konuşmaları
BÜLENT ORAN'dan: Üç bacaklı kedi
RIFAT ILGAZ'dan: Radarın Anahtarı
ORHAN KEMAL'den: Bâbil Kulesi

450 Sayfa, Nefis cilt, Fiyatı: 10 lira

Ödemeli olarak gönderilir: Karikatür Yayınevi, Nuruosmaniye Gazi Sinan Paşa Sok. No. 12 — İSTANBUL

BASIN İLÂN KURUMU
GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

20 Temmuz 1962 gün ve 11159 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 14 numaralı Genel Kurul Kararı'nın dergilerle ilgili maddeleri aşağıdadır:

Madde 47 — 195 sayılı kanunun 43 üncü maddesiyle yayınlanabilme esasları tarif ve tesbit edilen (Genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, köyler ve İktisadî Devlet Teşekkülleri ve sermayesinin yarısından fazlası kamu hukuku tüzel kişilerine ait bulunan teşekküllerle, kanunla kurulan sair müesseselerin veya bunların iştiraklerinin vereceği) hususî ilân ve reklâmlar ile Kurumun ilân ve reklâmlarını yayınlıyabilecek fikir ve sanat dergileri ile sair mevkutelerin Türk dilinden gayrı dille yayınlananlar dahil), aşağıdaki maddelerde yazılı özellikleri haiz olmaları, bu ilân ve reklâmları yayınlama talebinde bulunanları ve Basın İlân Kurumu Yönetmenliği ile bu Karar'da tesbit edilen vecibeleri kabul etmeleri ve yerine getirmeleri şarttır.

GENEL HÜKÜMLER :

Madde 48 — Bu bölümde kullanılan (dergi) tâbiri günlük olmıyan bütün mevkuteleri ifade eder.

Madde 49 — Ansiklopediler gibi aralıklarla fasiküller halinde yayınlanan matbua, adı ne olursa olsun, dergi sayılmaz.

Madde 50 — Üniversiteler, Fakülteler, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu, Mahallî İdareler, Kızılay, Yeşilay, Ticaret ve Sanayi Odaları, Borsalar, İktisadî Devlet Teşekkülleri, bilûmum resmî sektör ile malî ve ticarî müesseseler tarafından yayınlanan dergiler aşağıdaki maddelerde tarif ve tasnifi yapılan dergiler mevzuunda mütalâa edilemezler. Bunlar, ancak bağlı bulundukları teşekküllerin kendi ilânlarını hiçbir şarta bağlı olmaksızın yayınlıyabilirler.

DERGİLERİN TASNİFİ :

Madde 51 — Dergiler münderecat ve muhteyalarına göre nev'i bakımından dört gruba ayrılmıştır:

I — FİKİR DERGİLERİ.

A) Siyasî ve içtimaî aktüalite dergileri.

B) Herhangi bir meslek zümresine hitap etmediği halde cinsiyet, yaş gibi belirli bir grup gözeterek yayınlanan ve fikir yönü galip olan dergiler.

II — SANAT DERGİLERİ.

(Güzel sanat olarak kabul edilen bütün sanatlar ile ilgili dergiler).

II — İLİM, TEKNİK ve MESLEK DERGİLERİ.

IV — SPOR DERGİLERİ ve MAGAZİN ile SAİR MEVKUTELER.

Sahife sayı ve ölçüsü :

Madde 52 — 47 nci maddede sözü edilen ilân ve reklâmları yayınlıyabilmek için sanat dergilerinin (15 günlüklere kadar olanlar dahil) her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 0,90 metrekareden, daha fazla süre içinde yayınlanan sanat dergilerinin her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 1,35 metrekareden, diğer dergilerin (haftalıklara kadar olanlar dahil) her sayısındaki sahifelerinin yüzölçümü toplamı 1,85 metrekareden ve daha fazla süre içinde yayınlananların sahifelerinin yüzölçümü toplamının 2,70 metrekareden az olmaması şarttır.

En az yayın hayatı süresi :

Madde 53 — İlk sayısında tesbit ettiği yayın zamanına uygunluğunu muhafaza etmek şartiyle, haftada bir ve daha sık ara ile yayınlananlar 12 sayı, onbeş günde bir yayınlananlar 9 sayı, aylık ve daha fazla süre içinde yayınlananlar 6 sayı çıktıktan sonra ilân ve reklâm alabilirler.

Yayınlarına bir sayı ara veren veya birkaçını tek sayıda toplamış olarak çıkan mevkutelere yeni yayınlanmış gibi işlem yapılır.

İlân dağıtım esasları :

Madde 54 — Yayınlanma usulü 195 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinde gösterilen ilân ve reklâmların hangi dergilerde hangi ölçülerde yayınlanacağını, Kurumun şubesi bulunan yerlerde aşağıdaki esaslar dahilinde Basın İlân Kurumu Genel Müdürlüğü tâyin eder. Ancak, ilân veya reklâmın yayınlanacağı derginin seçilmesinde şehir, dergi nev'i, fiilî satış, hitap ettiği okuyucu gibi hususlara ait isteklerini, ilân veya reklâmı veren Kuruma bildirebilir veya Kurumu dergi intihabında serbest bırakabilir.

Madde 55 — Kurumun şubesi bulunmıyan yerlerde ilân ve reklâmların yayınlanmasını aynı esaslara göre Valilikler düzenler.

Madde 56 — 47 nci maddede yazılı ilân ve reklâmlar, dergilerin dizgi, tertip, baskı ve yazı kadrosu telif ücretleri dahil) için ödedikleri ücretler toplamı ve fiilî satışları gözönünde bulundurularak ilân veya reklâmı verenin istekleri de dikkate alınmak suretiyle aşağıdaki esaslar dairesinde dağıtılır:

I — Gruplar (nev'i bakımından) arasında yapılacak dağıtımda ilân veya reklâmı verenin isteği nazarı dikkate alınır.

II — Aynı grupa dahil dergiler arasında yapılacak dağıtımda :

a) Fiilî satış (aboneler dahil) bakımından birbirine yakın olanlar arasında eşitliğe riayet edilir.

b) Fiilî satış (aboneler dahil) bakımından emsaline nazaran bariz şekilde üstün olanlara ilân ve reklâmı verenlerin isteklerine göre daha fazla verilir.

c) Herhangi bir dergiye verilecek ilân veya reklâmın tutarı, ödediği ücretler toplamını geçemez.

Madde 57 — Kurumun ilân ve reklâmları fikir ve sanat dergilerine verilir. Bu maksatla, Kurumun yayınlanmasına aracı olmak ödevinde bulunduğu ilân ve reklâmların, Kurumun idaresine iştirak eden mevkutelere verilmesi sırasında alınacak komisyona, ilân ve reklâm istihkakları ayda (15.000) onbeş bin liraya kadar olanlar için %0,5, (15.000) onbeş bin lira ile (50.000) elli bin lira arasında olanlar için %1 ve (50.000) elli bin liradan fazla olanlar için de %2,5 eklenmek suretiyle tahsil edilecek paralardan bir fon teşkil edilir.

Madde 58 — Bu fondan fikir ve sanat dergilerine verilecek ilân ve reklâmlar, dergilerin emsal değerine göre hesaplanarak dağıtılır.

15 günde ve ayda bir yayınlanan dergilerin emsal değeri 2, haftalık dergilerin 3'tür. Fondan faydalanacak dergi adedi emsal değerleri ile çarpılarak, fonun kaça bölüneceği bulunur.

Madde 59 — Dergiler Basın İlân Kurumuna her ayın sonunda bir önceki aya ait icmal varakası gönderirler. Bu icmal varakasında her sayının fiilî satışı (baskı, bayie verilen, iadeler ve aboneler müfredatlı olarak gösterilmek şartiyle) dizgi, tertip, baskı ve yazı kadrosu telif ücretleri dahil) için ödenen ücretler ayrı ayrı beyan edilir.

Basın İlân Kurumu, icmal varakalarında bildirilen hususları her zaman kontrol ettirebilir. Yanlış beyanda bulunan dergiler hakkında 195 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin a bendi uygulanır.

(Basın — 12003/073

Sağlam kese, sağlam ensede bulunur

Mim UYKUSUZ

EDEBİYYAT

BİR GENCİMİZİN BÜYÜK BAŞARISI

Debdebiyat Fakültesinin Turşuloji bölümü asistan adaylarından Sabihî Tartar adında kıymetli bir gencimiz, dün ilgili fakültenin profesörleri huzurunda «Şiirimizde enfiyenin etkileri ve tepkileri» konulu tezini parlak bir surette savunarak debdebiyat doktoru payesini almıştır.

Doktor Tartar'ın doktora tezinin seçilmesi de pek tartışmalı olmuştur. Tez olarak genç bilgin önce kendisine «Eski şiirimizde kadın» konusunu seçmişse de, Hocası Ord. Prof. Dr. Murat Çöplü «Zinhar, bulaşmayasın! Çok karışık bir iştir. Kurcaladıkça altından Çapanoğlu çıkar!» diyerek öğrencisini uyarmıştır. Bunun üzerine «Debdebiyatımızda nane» konusunu seçmişse de, buna sayın profesör itiraz ederek «Altmış yıl uğraşsan yine içinden çıkılmaz. Ömrünü heder edersin. Bir derin iştir ki gençliğine, tazeliğine yazık olur, tek başına altından kalkamazsın. Bu işin hakkından ancak bir ilmî heyet gelebilir. Sen debdebiyatımızda ki naneleri karıştırma da kendine başka bir tez seç!» demiştir.

Bundan sonra «şiirimizde doru atlar» mevzuu üstünde bir müddet çalışarak eserinin taslağını profesörüne sunan Bay Tartar'a sayın bilgin «Bu tez değil, istabl—ı âmire defteri olmuş!» diyerek bu konuyu da reddetmiştir.

Bu başarısızlıklar genç bilgini yıldırmamış ve «Şiirimizde enfiyenin etkileri ve tepkileri» konusu üzerine çalışmaya başlamıştır.

Bu tez, bilim kurulunca olağanüstü bilimsel bir başarı sayılarak çok beğenilmiş ve kabul edilmiştir. Şu kadarını söyliyelim ki, «Şiirimizde enfiyenin etkileri ve tepkileri» konulu tez okunduğu sırada hazır bulunan debdebiyat profesörleri, tezin tesiriyle aksırıp hapşırmaktan perperişan olmuşlar ve:

«Bitir oğlum şu tezi!
Harap eyledin bizi,
Aksırıp sümkürmekten,
Attık mendili, bezi!»

diyerek, genç bilgini harareţle tebrik etmişler ve oy birliğiyle debdebiyat doktorluğunu ihraz ettiklerini bildirmişlerdir.

Bu orijinal tezden, şiirimize enfiyenin şarrrk medeniyetiyle birlikte girip bir daha da çıkmadığı anlaşılmaktadır. «Enfiye»nin türkçesi «Burunotu» veya «Burunluk» olup, bunun zevki nargile ile tamam olmaktadır. Günümüzün ödlek şairleri ise, hamdolsun ne enfiye ve ne de nargile kullanmayıp, bunların verdiği uyuşukluğu kahve köşelerinde dedikodu, meyhane köşelerinde de kodudedi ile sağlamaktadırlar.

Genç ve değerli bilgin arkadaşımız debdebiyat doktoru Bay Tartar'ı candan ve harareţle tebrik ederken, ilk defa bu değerli genç bilginimizin keşfederek «Şiirimizde enfiyenin etkileri ve tepkileri» tezinde gün ışığına çıkardığı büyük şair Zufuli'nin 16 ncı yüzyılda hece vezniyle yazmış olduğu «Enfiye kasidesi» ni okurlarımıza sunmakla şeref duyarız:

KASİDE – i ENFİYE

— Şair Orhan Seyfi'ye —

Şairlerin beynine verir huşû enfiye,
Sonra akar burnundan hapşır, hapşır enfiye!

★

Aksırıkla öksürük, tıksırıkla püskürük...
Bütün ilhamı veren işte hep şu enfiye!

★

Neden kimse anlamaz Divan şi'rini, çünkü,
Eski şi'ri yapmıştır, sanki turşu enfiye!

★

Meskenetten şairi hapşırtarak kurtarır,
Dolmalı dükkân, meydan, pazar, çarşu enfiye!

★

Bir tutam çekse şair silkindikçe kellesi,
Açar zihnini heman ilham kuşu enfiye!

★

Hapşırıp silkinerek kendimize gelelim,
Bu fakir memleketin kurtuluşu enfiye!

★

Kızla oğlan olmalı, huri gılması olmalı,
Aksırdıkça çekmeli yâre karşu enfiye!

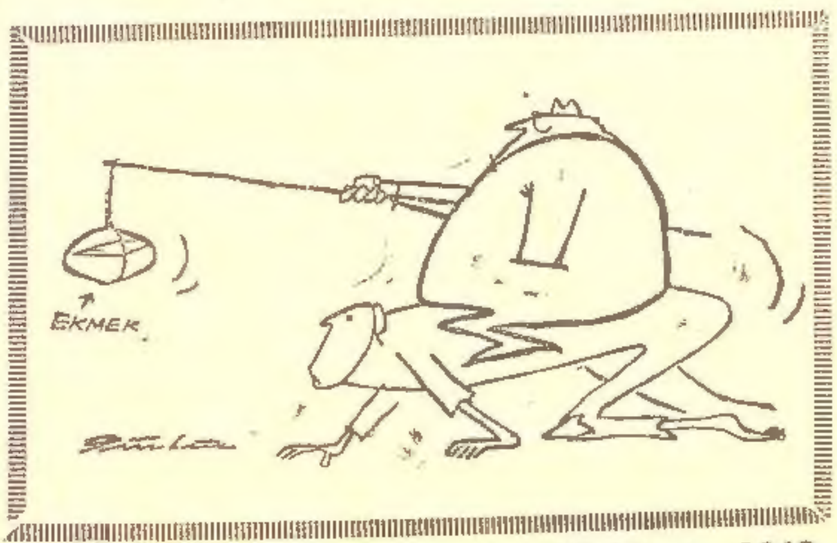

PRENSESİN AŞKI

Saat onbirde Hilton Otelinin alt salonunda buluşacaktık da beni orada iş için birisiyle tanıştıra caktı.

Yedi yıl önce yaptırdığım siyah elbise durduğu yerde küçülmüş, Pantalonun içi ne zor geçtim, ceket de omuzuma tünemiş kartalın kanatları gibi duruyor. Yine de Hilton'a gidebilecek en iyi kılığım bu...

Otelin salonuna girdim, tâ karşıda oturmuş, görmem için elini kaldıran arka daşıma doğru hızlı hızlı yürürken saydam bir sevinçle çarptım, burnum yamyassı ol du. Serbest havanın içinde yürüyorum sana rak camç daimşam, ilkin cam olduğunu anlayamadım da havanın nasıl birden kas katı kesildiğine şaştım. İşte o şaşkınlıkla bir daha camın içine yürünce salonda bir kahkaha koptu. En iyisi camı delip kan revan içinde öteye geçmemdi. Böylece otel yönetmenlerine, salonu cam bölmeleyle iki ye ayırmanın saçmalığını anlatmış olurdum. Birden, bu cam levhayı buraya «enayileri seçme duvarı» olarak diktiklerini düşün düm. Camdan geçmek isteyişime salonda kiler kahkahalarla gülüyorlardı, üstünde tek toz, leke, en küçük ışık yansıması yok ki, cam olduğunu anlıyayım, iki adım ge riledim, tüm gücümle cama bir daha yü rüdüm. Kalın cam ne yol veriyor, ne kırı lıyordu. Utanmamdan öfürü nasıl şaşırdığı mı anlıyanız ki:

— Pekiy, nereden geçeceğiz yahu? diye bağırdım.

Garson olduğunu sandığım biri elim den tutup, cam bölmeyi dolanarak beni öte yana geçirdi. Arkadaşım yok olmuştu. Her halde buradakilerin enayiliğime gül mesinden sonra benimle konuşmaktan uta nacağı için kalkıp gitmişti.

Bir koltuğa oturdum. Ne yaptımsa hep gaşkınlıktan; yoksa hemen dönüp gitmem doğru olurdu. Başımı kaldırıp kimselere bakamıyordum ama bütün gözlerin üstüm de olduğunu anlıyordum. Bir elbise hışır tısı duydum, siyah ipekli bir eteklik ba caklarıma sürünerek yanımdan sıyrılıp geç ti. Burnum burnum bir sümbül kokusu yayıl dı. Başımı yavaşça kaldırınca, eteklik sü rünerek yanımdan geçen siyahlı kadının önümdeki masaya oturduğunu gördüm, göğsünde bir sümbül vardı. Manolya duru luğundaki yüzünde gözleri simsiyah alev leniyordu. Erkek bakışlarını tedirgin ede cek kızıllıktaki dudaklarından gözlerimi ye re indirdim.

Siyahlı kadın bana doğru Fransızca bir şeyler söyledi. Aldırmadığımı görünce bu sefer İngilizce:

— Sizinle tanışmama müsaade eder misiniz? dedi

Kime söylüyor diye sağıma, soluma, arkama bakındım. Kadının gözleri ben deydi.

— İngilizce biliyor musunuz?

Bu soru karşısında her zaman ne di yeceğimi şaşırırım. Biliyorum desem bir türlü, bilmiyorum desem bir türlü...

— Biraz biliyorum dedim. ...

— Çok rica ederim, beni roof'a çıkarır mısınız?

Bu durumdaki her centilmenin yapa cağı gibi,

— Memnuniyetle... diyerek ayağa fır ladım.

Kadın kalkarken, kır saçlı, kırmızı yüz lü bir adam önüne gelip topuklarını asker ce birbirine vurarak başını eğdi:

— Prensesin bana bir emirleri var mı?

Kadın:

Aziz Nesin'den

Bir Hikâye

— Hayır Paul, dedi, istirahat ediniz ve lûtfen beni yalnız bırakınız.

Prenses ayağa kalkınca, başımın an cak koltuk altına gelebildiğini gördüm. Asansörle roof'a çıktık, yan yana oturduk. Gözlerini süzerek kirpiklerinin arasından Boğaz'ı seyrediyor, hiç konuşmuyordu. Neden sonra:

— Adınızı öğrenebilir miyim? dedi.

— Hasan... dedim, ya sizin?

Kadın korkuyla çevresine bakındı, sonra fısıldadı:

— Bana yalnız prenses deyiniz, yeter... Sonra ekledi:

— Korkuyorum...

— Kimden?

Gözleriyle işaret ettiği yere baktım; ilk onun ağzından duyuyordum.

Yanıma gittim.

— Otur Hasan, otur...

Oturdum.

— Yıllardan beri hep beni düşünü yordun değil mi?

Öyle bir soru ki, hayır, denilemez.

— Evet Prenses... dedim.

— Yıllardan beri hayalinde ben var dım, değil mi?

— Evet Prenses...

— Rüyalarında hep beni görüyordun değil mi Hasan?

— Evet Prenses...

— Nasıl bildim?

İşte buna cevap vermek zordu.

— Siz her şeyi biliriniz Prenses... dedim.

Kulağıma eğilerek fısıldadı:

— Yavaş, yavaş konuş Hasan, duyar lar... Dairemin her yanına gizli dinleme tertibatı koymuşlardır. Konuştuklarımızı casuslar dinliyor.

Sesimi kısarak:

— Neden diye sordum.

O büsbütün sesini kısarak:

— Kocam, dedi, zalim kocam... Daha yaklaş, sesini duyayım Hasan...

Işık saçan teninden yayılan kokuyla kemiğim, iliğim gevşemiş, yayılıp kalmış tım.

— Hayır, bilmiyorum dedim.

— Ben de bilmiyorum Hasan, dedi, bir şey bilmiyorum. Ama bu gece bir şey olacak, bir şey olacak, bir şey olacak... Bu gece bir şey olacak ki, ben bunu bilmiyorum...

Ağlıyordu.

— Ağlama Prenses, dedim, ağlama...

— Ağlamıyorum Hasan, ağlamıyorum, bir şey olacak, bir şey olacak, bir şey olacak

YARIŞMA Yazıları

Yeri geniş ayır

Muhasebeci:

— Kerim Efendi, dedi. Ali Bir gül'ün hesabına vazı parasını ge çirmemişsin yine.

Kerim Efendi masasının başından kalktı. Alnına düşmüş saçlarını eliyle geriye attı. Yazarların yazı ücretlerinin işlendiği defterin üze rine eğilmiş muhasebecinin yanı na vardı.

— Efendim, dedi, ben hangi yazı nın Ali Birgül'e ait olduğunu an lıyamıyorum, imzasını kullanmıyor ki..

Muhasebeci gözlüğünün üzerin den baktı:

— Oğlum, gazete muhasebesi di ğer muhasebelere benzemez. Bu meslekten ekmek yiyeceksen gözü nü dört açmalısın. Magazin sayfa sında imza kullanılmaz. Orada çı kan yazıların kimlere ait olduğunu sekreter Dursun'a soracaksın. O yazarın ismini ve yazının değerini gazete üzerine yazar. Sen de ücret defterine işlersin. Kaç kere söyleye ceğiz bunu? (Sesini yaylan sekrete rin yanına şimdi

Kerim Efendi sekreterin yanı na vardığında sekreter masasının karşısında birgün birine:

— Bak İrfan, diyordu yarınki sayfaya uygun bir kadın resmi bu lamadık. Son vukuu çık hemen. Af fan Bey'e git. Benden bir selâm söy kıt. Biliyorsun son Avrupa gezisin de, çiçekler kampında bir hayli resim çekmiştir. Onlardan güzel bir tane versin. Ama Dünkü ressam lara da bir uğra. Resmine bir bikini ile mayo dışından bir de sütyen geçirebilen varsa getir sonra.

Sekreterin karşısındaki kapıya doğru yönelmekte olan sekreter arka sından seslendi:

— İrfan bak az daha unutuyor dum. Gündüz operatörü boş oturu yormuş. Bazı Affan Beyin yanına gitmeden söyleyiver ona da İslâm'ın kutsal tefrikasından birkaç sayfa çizsin. Sonra sıkıştıracağız.

İrfan odadan çıkmıştı. Kerim yanına gitti sekreterin

— Efendim dedi şu sayfadaki yazıların kimlere ait olduğunu söy ler misiniz? Ücret defterine işleye ceğim de

Sekreter gazeteyi aldı eline. Son ra yan masadaki kalın camlı bir gözlüğün ardından bakan oğlana:

— Münür dedi Jayne Mansfield'in göğüslerinin sigorta halerini sen mi yazmıştın?

Oğlan bir «hesss» çekti. Karşı masadaki yaşının ve kabak kafalı adam:

— Münür dedi seni beş derece miyop bilirdim ama Mansfield'in göğüslerini o kadar görüyorsun

Odanın köşesine sıkışmış esmer ve sıska genç birşeyler karaladığı kâğıttan başını kaldırdı.

— Selâmi, dedi, Mansfield'in gö ğüsleri öyle kolay görülmeyecek cinsten değil hani. Hamam kubbe lerine benziyor mübarekler. Fakat böyle de olmasa Münür'ün miyop luğu; sana, bana bir de düzeltmen lere karşı Yazılarındaki yanlışları yakalayan düzeltmenlere durma dan gözlerinden şikâyet eder. Esa sında birenin bile dişisini ayırabi lir o

Sekreter yazıların sahiplerini sayfa üzerinde işaretlerken içeri bi raz önce çıkan oğlan girmişti. İyi bir iş becermiş insanların rahatlığı vardı üzerinde. Elindeki resmi sek retere uzattı. Masadakiler yerlerin den fırlamış sekreterin başına kü melenmişlerdi. Bir sarışın çıplak vardı ki sekreterin masasının üze rinde, değme babayiğitin nefesini kesebilirdi. Oğlan ressam Bilge «bunu bikini giydirip, sütyen tak manın günah olduğunu söyledi de di. Sekreter:

— Oraşı doğru ama ne yapacak sın bilâhare dedi, Basın alabildiğine hür değil ki.

Resmin arkasına ölçüsünü işaret etti

— Sana zahmet İrfancığım klişe haneye götürüver resmi. Üç sütu na çekecek. Aman dikkat etsin. Kli şeler pek iyi yapılmıyor.

Şişman, kabak kafalıya döndü:

— Bu resme göre bir yazı şişir. Yeni kabiliyet filânca —ismini sen uydur— Mansfield'in şöhretine göl ge düşeceğe benzer filân diye.

— Resim altını da ben çıkarayım mı?

—Yooo, onu ben yapacağım. Sen hele bir yazıyı şişir. Bu iş de bitti sayılır. Elimizde başka ne yazı var Halûk?

— Japon balıkçılarının atom tec rübelerinden...

— Boş ver sen atoma, Japon ba lıkçılarına. Aktüel, etli bir şey ol sun... Burton'la Liz'in aşkına dair bir haber yok mu?

— Yok.

— Şişir bir tane öyleyse. Liz'den bahsedeceğine göre, kocasının eski karısı Debbie'nin onu iştiyakla bek lediğine dair bir yazı da sen şişir Enver. Yazıyı şirirken dikkat et. Debbie Ediden sonra bir başkasiy le evlenmişti. O başkasından boşan dırmanın yolunu bul. Bizim arşiv de Debbie'nin bir resmi olacak. Onu yarın gene basarız.

— Aman dikkat edin yahu. Ge çen sefer yanlışlık olmuştu, Debbie diye Tery Moore'nin resmini bas mıştık. Tekrar aynı hatayı yapmı yalım.

— Boş ver kardeşim, Debbie'ye Tery Moore'a kim bakıyor? Çıplak bir resim olsun yeter.

Sekreter Kerime döndü:

— Bak, dedi dünkü yazıların hep sini işaretledim. Yarın tekrar bana gelme. Yazılarını kimlere alt oldu ğunu öğrendin. Her yazıyı onbeş li radan sahibine işlersin.

Kerim odadan çıktı. Muhasebeye geldiğinde fıkra yazarı Mürvet'i bekler buldu. Mürvet:

— Kerim Efendi dedi, şu bizim yazıların fişini bir ayarla. Mangır sız kaldık.

Oturdu Kerim'in yanına. Bir si gara istedi. O fişleri doldururken:

— Ne gazeteye düştük, dedi, bi raz evvel patronun yanındaydım. Bir kalayladı beni, «Çok üstüne gi diyorsun kara çarşaflıların» dedi. «Biraz ağır ol». Beyefendi, dedim, «Bir aydın olarak savaşmak görevi miz onlarla». Patron «Onların ara sında çok okurum var. İncinmeleri ni istemem. Kendini ona göre ayar la. Yazı işleri Müdürüne emir ver dim. Onlara dokunan yazıların ga zeteye girmeyecek» dedi.

Kerim,

— Şimdi nasıl yazacaksınız? di ye sordu..

Fıkra yazarı:

— Ayarlıyacağız kendimizi ne ya palım? Dilediğin gibi yazamıyor sun ki... dedi.

Bu sırada muhasebeye top güllesi gibi Remzi düştü. Remzi gazete nin en faal muhabiriydi. Koştu Mürvet'in yanına geldi:

— Bak, dedi, şu fiş mi nedir? Her ne ise, dolsun da hemen fırla gel yukarı. Sana çok önemli haber lerim var. Yarına esaslı bir fıkra çıkarırsın.

— Nedir bu haber delioğlan?

— Pala Paşa Fransa kralı Lui'le ri karıştırdı. Ondört diyeceğine onaltı dedi. Ama bu ufak bir yan lışlık değil. Sana anlatayım bunun ucunun nereye kadar gideceğini. Hele senin işin bir bitsin burada.

Fişin yazılması bitmişti. Muhase beci Kerim'i yanına çağırdı:

— Oğlum, dedi, şu faturayı al. Bu Patron'un köpeğini muayeneye giden baytarın ücretidir. Bu, dok toru köpeğin bulunduğu sayfiye evi ne kadar götürüp getiren taksi şofö rünün makbuzu. Bu reçetenin arka sında da ilâç bedelleri yazılı. Şu fatura da kasabın. Köpeğin bir haf talık et masrafı kaydedilmiş. Bili yorsun, patronun şahsî hesabına işleyeceksin. Ayrıca muhasebe ka yıtlarına da zarurî masraf olarak geçir. Tamam mı?

— Tamam efendim tamam olma sına ama şu ihtiyar köpekçik düze lemedi gitti. Bu kaçıncı muayene bilmem ki. İyileşse de biz de kur tulsak.

Muhasebeci Kerim'in kulağına eğildi:

— İş senin bildiğin gibi değil, de di, erkek köpeği vaktiyle Hollanda' dan birisi getirmiş, patrona hedi ye etmiş. Gel zaman, git zaman ih tiyarlamış köpek. Patron cinsini pek sevmiş köpeğin. Kocamış kö pek ölürse aynı cinsten birine da ha sahip olmak istemiş. Ne etmiş et miş Hollanda'dan bir tane daha ge tirtmiş. Gel gör ki yeni gelen köpek dişiymiş. Bu sefer patronu başka bir istek sarmış. Bu cinsi üretmek. Ama iki köpek bir türlü birleşme miş. İşte muayene bundan sonra başlıyor ve teşhis konuyor; ademi iktidar. Senin anlıyacağın, baytar ların, eczacıların seferber olmaları boşuna değil. Şimdi kocamış köpe ğe iktidarı iade edilmeye çalışılı yor. Anladın mı?

— Anladım efendim, Diye keke ledi.

Muhasebeci gevrek bir kahkaha attı:

— Eğer kocamış köpek tedavi ile iktidarını bir kazanırsa senin ha lin işte o zaman dumandır Kerim Efendi, dedi. Köpeklerin yedi sülâ lesinin hesabını tutacaksın. Patro nun sermayesiyle desteklenen bay tarın, eczacının, kasabın gayretleri nin boşa çıkacağını pek sanmam. Kocamış köpek yakında harekete gelecektir. Onun için hazır elin değmişken defterde bu işe ait ge niş bir yer ayır.

Abdülkadir Ceyhun — Beşiktaş

Bu okurumuza 50 lira telif ücre ti postayla gönderilmiştir.

YARIŞMIYA GİREN YAZILAR

Hazır Telgraf (Ali Çelik — Ankara), Mülkü Baka adaleti (Sabahattin Ayden — Elâzığ), Babamı ben yedim (Nezih Ayıran — İstanbul), Az caf çok iş (Mıgırdıç Margusyan — Bomonti), Türk hamamı (Vahit Gükhan — İstanbul), İtfaiye (Erdoğan Gü nal — Aydın), Kaplumbağa ticareti (Hüseyin Batur — Biga), Bu balık başka balık (Fethiye Yılmaz — Arnavutköy), Deli pa zarı (Hikmet Aydıngüler — Maden), Fezaya gidiyoruz (Erol Ala çam — Ankara), Bizim mahalle (Yaşar Korkut — Doğubeyazıt), Eden bulur (Kâmil Yüksel Gözen — Ankara).

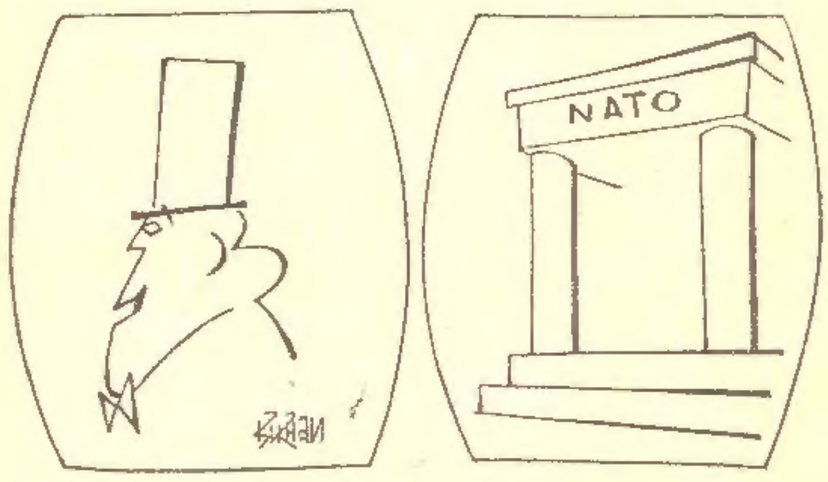

YARIŞMAYA GİREMİYEN YAZILAR

Alçaklara kar tepelere nar yağdı (Zeytinburnu), Büyük iş (Pangaltı), Maceraperest bir kaymakam (Ankara), Vatandaş ka zıklanma (Pangaltı), Tosunum (Kayseri), Bir İstanbul hatırası (Sakarya), Vali dayı (Vezneciler), Düdük (Balıkesir), Bayram dan (Yıldız — İstanbul), Tuuu! (Beyazıt — İstanbul), Patavat sız ne Barıştılar, Çocuğumuz oğlan olursa (Eskişehir), İki por siyon balık (Samsun), Benzetme (A.P. adressiz), Sayın işsiz zübükler (Aksaray — İstanbul), Kale gibi (Kayseri), Sevmeğe dair manzumeler (İzmir), Para ile değil sıra ile (Lâle — İstan bul) Bahar (Eskişehir), Nasıl adam olunur (Doğubeyazıt), De lik açalım (Ankara), Eşeklerin eşekliği (Ankara), Temel Ah met (Akşehir), Beşevler — Cebeci (Antalya), Ben kopya yap mıyorum (Diyarbakır), Manzumeler (Y. B adressiz), Naturel hangi boya (Ankara), Lanetli miras (Adana), Hasır ölçüsü ve Kimin atı geçer, Bir kilo yağ (Kırıkkale), Hocanın yoğurdu (Ana dolulisarı), Tehlikeli virajlar (Ankara), Baba ile oğul (Kıbrıs), Başsızlar (Torbalı — İzmir), Olur — olmaz (Erzurum), Adil Efen dinin derneği (Nevşehir), Deliymiş, aptalmış, değilmiş (Ankara), Kim suçlu (Gemlik), Asayiş sağlandı (Gemlik)

(Arkası gelecek sayıda)

OKURLARDAN FIKRALAR

YÖN, 8 AĞUSTOS 1962

yayınlıyor, gönderen okurlarımıza da armağan olrak kitap yolluyoruz. Aşağıdaki fıkraları gönderenlere postayla armağanları yollanmıştır

HÜKÜMET DEMİDO

1946 yılında Demokrat Partinin var gücü ile yurtta teşkilâtlan mağa başladığı günler.. Malatya'nın bir bucağında Hamido isimli bir vatandaş, ayağına çarıklarını çekmiş, dolaşma görevi aldığı bir kaç dağ köyünde habire nutuk çekiyor. Parti kurmakla hükûmet kurmayı birbirine karıştırarak ken di anlayışına göre anlatıp duru yormuş:

«Bundan sonra yok sade İs met Paşa hökûmatı; bizim parti bizim hökûmat!» lâfları ile nutku nu bitirince, köylüler Hamidoyu bağırarak alkışlamağa başlamışlar:

— Yaşasın Hükûmeti Hamido.

„„

Eşek Bileti

Köylü, İstanbula gelip, bir eşek almış, eşeğiyle satıcılık yapıp, biraz pa ra kazanmış. Vapura binip memle ketine gitmeye karar vermiş.

Vapur acenteliğinin gişesine gi dip, memurdan vapurun kalkış gününü, saatini öğrendikten son ra sormuş:

— Navlun kaçadır?

— Yirmi lira..

— Bir de eşeğim var, o nerede gidecek?

— O da beraber, yanında gi der. Aynı yerde..

— Eşeğin navlunu kaçadır?

— On lira.

— Öyleyse iki eşek bileti kes!

Şakir Ergün
YEŞİLKÖY

„„

Yeki vur

Tavla oyununa meraklı iki kişi varmış. Bunlardan biri, at yetiş tirir, atlarını da çok severmiş. At meraklısı olan, arkadaşı ne zaman başkasiyle tavla oynasa, dayana maz, şöyle oyna, böyle oyna, diye oyuna karışırmış.

Bir gün adam yüksek parayla tavla oynadığı için;

— Oyuna karışma! diye rica etmiş.

O da;

— Peki, demiş; oyuna karışır sam en iyi atım senin olsun.

Oyun kızışınca, kendini tutama mış, artık dayanamayıp birden ba ğırmış:

— Atım senin olsun, şeşi kapa, yeki vur!

Nedim Kabakçı
ZEYTİNBURNU

„„

Doğduğu yer

Bayan öğretmen Aile Bilgisi der sinde kürsüye oturmuş, evinden ge tirdiği etekliğe düğme dikiyordu.

Birden içeriye giren hademe mü fettişin gelmekte olduğunu söyle yince, bayan öğretmen şaşkınlıkla etekliğini, duvarda asılı Türkiye ha ritasının arkasına fırlattı. Etekli ğin bir ucu haritanın üstünde asılı kaldı. Bu sırada müfettiş dersane ye giriverdi. Müfettiş öğretmenle selâmlaşıp konuştuktan sonra bir arkadaşımızı tahtaya kaldırdı:

— Oğlum, dedi, haritada doğum yerini gösterebilir misin?

Çocuk haritaya baktı, doğduğu şehrin üstünde bayan öğretmenin etekliği vardı. Arkadaşımız uzandı ama, etekliği kaldırmağa boyu yet meyince müfettişe.

— Efendim, dedi, doğduğum yer öğretmenimin etekliğinin altında....

Behçet SUSAMAZ
ELAZIĞ

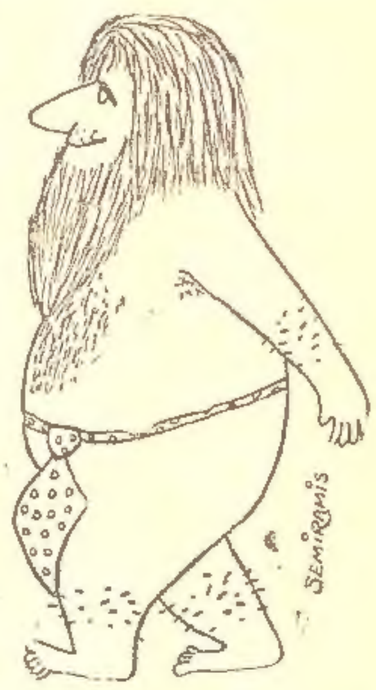

GÖKAYIN AÇIKLAMASI

(Baştarafı 1 de)

1957 de Valilikten ayrıldığım za man her hangi bir talepte bulun madılar. Valilik zamanıma ait her hangi bir ilişiğimiz kalmadığına da ir ibra kâğıdın 12 sene sonra böyle bir kira istenince talebin kanunsuz olduğu beyanla Avukatım ilgilendi. Halen de bir çok resmî lojmanlar da oturan İdare Âmirleri hiç bir tediyede bulunmamaktadırlar.

Binaenaleyh kira verilmemiş ve ya inkâr edilmiş diye bir durumun olmadığının açıklanmasını rica ede rim.

Saygılarımla,

Ord. Prof. Dr. F. K. Gökay
İmar ve İskân Bakanı

ZÜBÜK — Bize, gelecek sayı mız için yeni bir yazı konusu ve ren Sayın Gökay'a teşekkür ede riz.

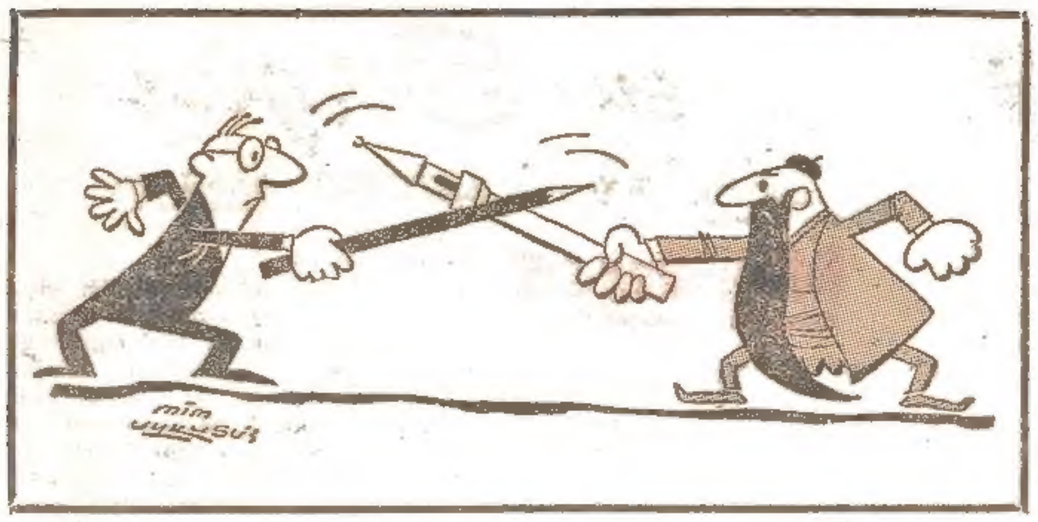

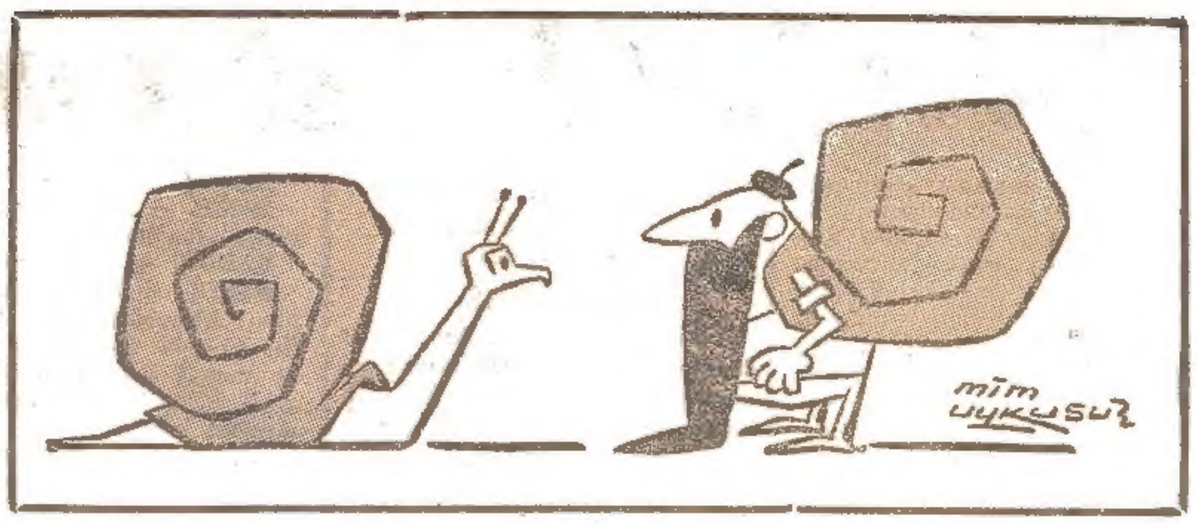

TEK DELİK

Aziz Nesin'in Romanı

Anlaşılan herif benimle alaya başlamıştı, yahut delirmişti.

— Niçin Mösyö Vasil mağazanızı bana devrede ceksiniz? dedim.

Öyle karışık şeyler anlattı ki, aklım bütbütün karıştı. Ben ona bilmem kaç bin liralık borç senedi verecektim. O da buna karşılık dükkânı benim üstüme yapacaktı. Ama gene dükkânı o işletip kulla nacaktı. Kazanç da onundu. Yani asıl mal sahibi ge ne Vasil'di ama resmen mal sahibi ben görünecek tim. Vasil,,

— Buna karşılık aylığını elli lira arttıracağım... dedi.

İki yüz lira aylık alıyordum, demek iki yüz elli lira verecekti.

— Niçin Mösyö Vasil? diye sordum.

— Dükkânın senin üstünde olması daha iyi...

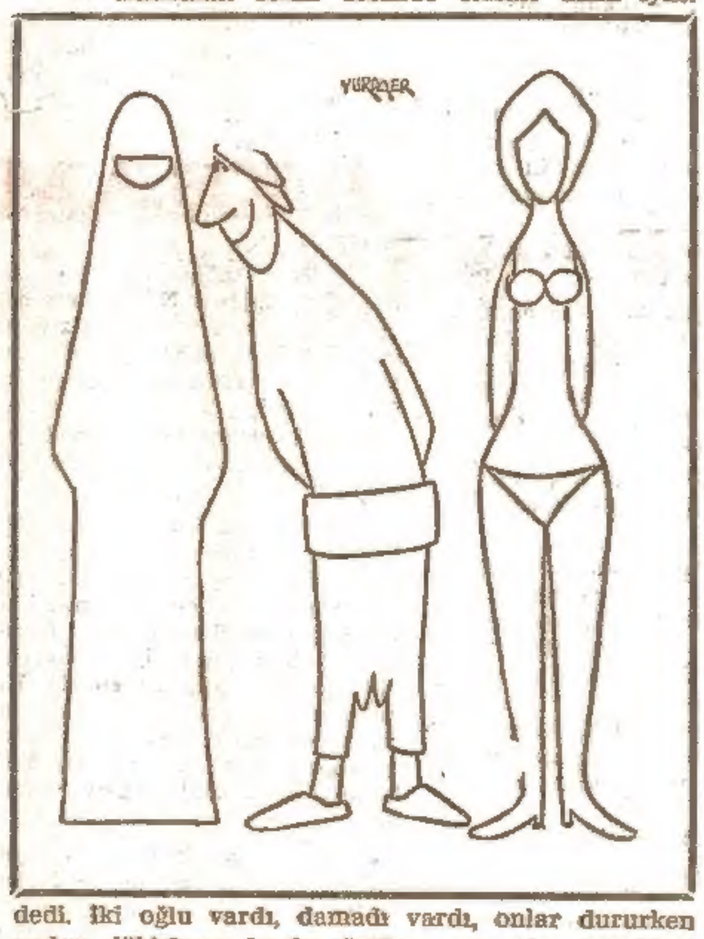

dedi. İki oğlu vardı, damadı vardı, onlar dururken neden dükkânını benim üstüme yapmak istediğini anlıyamıyordum. Bahane olarak, oğlunun birinin doktor, birinin de Avrupa'ya tahsile gideceğini, da madına da güvenemediğini söyledi.

Ben Vasil'e on bin liralık bir sene vâdeli borç senedi verecektim. Ödeme günü gelince o senedi yırtacak, yeniden bir sene vâdeli borç senedi yapı lacaktı.

Bu senet ne olacak? dedim.

Vasil,

— Sana güveniyorum ama, dedi, insanlık hali, ne olur ne olmaz... Ölüm var kalım var... Belki ben ölürüm, belki sen ölürsün...

— Eeee?

— Ben ölürsem, elde senin borç senedin olunca, karım çocuklarım senden alır dükkânı... Senet ol masa da sen bırakırsın dükkânı onlara ama olsun... Kralı göstermesin sen ölürsen, elde bir senet olmalı ki dükkânı alalım... Yoksa bizim dükkân olduğunu hükümete nasıl isbat edebiliriz.

Bütün bunlar makul geliyordu ama, neden ken disi sahibiyken, dükkânı bana devretmek istediğini bir türlü anlıyamıyordum.

Bu anlattığım hadisenin üstünden kaç yıl geçti. Gençtim ama budala da değildim. İşin içinde bir orostopolluk olduğunu sezinliyordum ama, ne oldu ğunu keşfedemiyordum.

O gece konuşmamız böylece kaldı. Ertesi gün Vasil

— Hadi, senedi yapalım... dedi.

Bana o kadar iyilik etmişti ki,

— Hayır olmaz! diyemedim. Çünkü niçin olmaz diyeceğimi bilemiyor, reddetmek için sebep bulam yordum.

...

Kendi kendime, ne zarar ederim ben bu işten, diye düşündüm. Hiç!... Sermaye koymadım ki kaybe deyim. Vasil'in niyeti beni borçlandırmaksa neyimi alır? Belki bunların hiç birini düşünmedim de onun bana yaptığı iyilikler yüzünden teklifini reddedeme dim. Belki bu da değil ayda alacağım elli lira cazip geldi. Çünkü o zaman sınıf arkadaşlarım mülâzımı evvel olmuşlardı «Üsteğmen» ve ellerine kırk dokuz lira maaş geçiyordu. Halbuki ben iki yüz elli lira maaş alacaktım. Çoktan beri izimi kaybetmiş olan, başıma gelenleri bilmeyen anneme babama yardım edebilirdim. Evlenmeyi de düşünüyordum. Bu parayla hasretini çektiğim namuslu bir hayatı kurabilir dim. Hemen o gün kâtibiadilden «Noter» on bin lira lık borç senedini yaptık. Yine aynı gün Vasil bana altı bin liraya dükkânı devretmiş oldu. Bu devir muamelesi de resmen olmuştu. Ben sanki Vasil'e al tı bin lira vermiş, dükkânı almıştım. Ertesi gün de dükkânın tabelâsı indirildi, yerine benim adıma yazı lan tabelâ kondu:

«İtimad yağ ticarethanesi»
Ferit Çatanzade»

Aradan on — on beş gün ancak geçmişti ki, kom şu yağ tüccarlarından Hacı Salih Efendinin oğlu, bi zim dükkânda Vasilin bulunmadığı bir gün, bana,

— Bu Vasil, dedi; dükkânın sahibi olmana karşı lık sana ne veriyor?

— İki yüz elli lira! dedim.

Hacı Salihin oğlu;

— Neee? diye bağırdı, ulan amma da kazık atmış sana be... Sen bizim dükkânı devralsaydın, babam sa na ayda beş yüz lira verirdi.

Hacı Salih Efendi Vakfıkebirliydi ve sağyağ, tere yağ ticareti yapıyordu.

— Nasıl kazık? diye sordum...

— Basbayağı kazık işte... Bırak burasını, şimdi bi zim dükkânı devral, sana beş yüz lira aylık verelim.

— Niçin bana devredeceksiniz dükkânınızı?

Oğlan,

— Yuuu... dedi, amma da safmışsın be... Numara mı yapıyorsun, yoksa benimle dalga mı geçiyorsun?.

— Ne numara, ne de dalga...

— Eh öyleyse... deyip çıktı dükkândan.

Zaten içkilleniyordum. bu sefer içime kurt düştü.

(Devamı var)

Prensesin aşkı

(Baştarafı 4. cü sayfada)

başıma gelen... Ne istemişlerdi benden... Beynim uyuşmuş gibi saatlerce orada kal mışım. Karanlık bastı, lâmbalar yandı. Bu olanları bir türlü hazmedemiyordum. Hiç olmazsa şunlara iki çift lâf söyleyebilirdim. Prensesin dairesine gelince kapıda bir ka labalık, bağrışmalar ...Başımı uzatıp bak tım, üstünde daha önce benim giydiğim bronzla bir adam... Başka bir adam, buna yapışmış, adamın bronzunu sıyırıp:

— Yürü... Namussuz... Karımla ha!.. Suçüstü yakaladım... diye bağırıyordu.

Prenses divanın üstündeydi. Paul, bor nuzlu adama, Türkçe:

— Beyefendi, dedi, uzatmayın bu işi, ikiniz de muteber insanlarsınız. Duyulursa iki taraf için de iyi olmaz... En iyisi anla şın gitsin...

Bornozlu adam ağlamaklı bir sesle:

— Tabii, tabii... dedi, ben hazırım be yefendi her türlü anlaşmaya...

Açık kapıyı kapamak için gelen Paul beni görünce:

— Daha buradasın ha... Yürrrüüül... diye bağırıp kapıyı kapadı.

Çaresiz banyoya girdim. Fakat banyo dan nasıl bir kılıkta çıkmam gerektiğini kestiremiyordum ki...

— Hadi Hasan hadi!... diye bağırmağa başladı, hadi gel Hasan...

Acaba yıkanmam için mi banyoya göndermişti. Prenseslerin usulünü de bil miyordum ki... Acaba bu nerenin prensesiy di. Soyundum. Prensesin yanına donla git mek pek ayıp geldi bana, donsuz hiç ol maz... Bornozu üstüme aldım, salona gir dim.

Ben o durumda kendi burnumun ye rini bulacak halde değildim. Belki kendime gelir, canlanırım diye, imtihan oğdusuna girmiş tembel bir öğrenci beceriksizliğiyle Prensesin elini tuttum.

— Saadetten sarhoşum Hasan...

— Ya ben Prenses!...

İşte tam bu sırada demin benim çık tığım banyonun kapısı açılmaz mı!... Pren sesin Paul dediği kır saçlı, kırmızı yüzlü adam ortaya çıkıverdi. Bu herif nereye saklanmış...

Herhalde vazifemin bittiğini sanarak kralın casusu beni öldürmeğe gelmişti. Canımı kurtarmak için:

— Fakat daha bir şey olmadı ki... de meğe kalmadı, kırmızı suratlı Paul:

— Kalk len, dedi, kalk... Zibidi!...

Bornozla ayağa kalktım:

— Ne diyor bu adam Prenses? dedim.

Prenses Paul'a Türkçe:

— Ne oldu? dedi.

— Cebinde on lirası var zibidinin... (Bana döndü) Çık dışarı, çık!...

— Siz Türkçe biliyor musunuz Pren ses? dedim.

Kadın kahkahalarla gülüyordu.

Banyoya gidip elbiselerimi giydim. süklüm püklüm dışarı çıktım. Roof'ta otur dum. Ağlıyacak gibiydim. Neydi bu benim

HAFTANIN CEVHERİ

ŞÜKRÜ TUNAR İÇİN

Vay koca virtiöz vay.. Vay büyük sanat kâr vay.. Senin için bu kadar zamansız bu kadar acele merhum başlığını kullanacak mıy dık..

Musikimiz tarihinde aslâ yeri doldurula mıyacak olan kudret ve kaabiliyetinle üfledi ğin saz artık bir köşede boynu bükük mah zun ümitsiz bir bekleyiş girdabına böyle ter kedilip gidilecek miydi?

Son Havadis
(Sayra Orkan)

★

Bir toplum iş bitirerek yükselir, çöp te nekesini dökmek için çöpçüyü beklemeyin!.. Kendi yapabileceğiniz işi başkasına devret meyin!.. O zaman göreceksiniz ki, memleket süratle Uzay devresine doğru yaklaşacaktır.

Cumhuriyet
(Cihat Baban)

Sinirli Adam

BİR PERDELİK KOMEDİ

D PSATHAS'DAN ADAPTE EDİLMİŞTİR

D. PSATHAS:

Psathas, modern Yunan edebiyatının en başarılı mizah yazarlarındandır. Yazdığı bir çok komediler Yunanistanın çeşitli tiyatrolarında defalarca oynanmıştır. Burada kısaltarak adaptasyonunu verdiğimiz «Sinirli Adam» skeci Yunanistanın Alman işgalinde bulunduğu sırada ilk defa olarak Kotopuli (Rex) Tiyatrosu'nda oynanmış tır Yazarın bundan başka yirmiyi aşan eseri vardır ve hepsi de komdidir.

Olay bir mahkeme salonunda geçmektedir. Başkan babacan, fakat biraz sinirli bir adamdır. Kar şısında ayakta tanık durmakta dır. Onun arkasında her hali ile sinirli olduğunu ve ileri atılmak istediğini anlatan oldukça iyi giyimli sanık ve biraz ötesinde dâvâcı hayan oturmaktadır. Yargıç oturumu açar.

YARGIÇ — Dinleyiciler sussun! (çıngırağını çalar) Tanık, yaklaş!.. Adın ne senin?

TANIK — Pardon?

YARGIÇ — (Sinirli) — Ne pardonu ?Sana adın, soruyorum, Adın yok mu senin?

TANIK — Var efendim.

YARGIÇ — Öyle ise yüzüme ne bakıyorsun? Söylesene!

TANIK — Adım Hayrettin.

YARGIÇ — Soyadın?

TANIK — Dumduymaz.

YARGIÇ — Pek âlâ! Hayrettin Dumduymaz. Doğumun?

TANIK — Pardon?

YARGIÇ — Bana bak! Nerde doğdun?

TANIK — Menemen'de doğdum efendim.

YARGIÇ — Adresin?

TANIK — Seyyar, efendim.

YARGIÇ — Seyyar da ne demek? Senin belirli bir adresin yok mu? Nasıl yaşıyorsun?

TANIK — Nasıl mı yaşıyorum? Ohooo! Bu uzun bir hikâyedir, sayın başkanım. Anlatmamı ister misiniz?

YARGIÇ — Hayır, hayır, kalsın! Kaç yaşındasın?

TANIK — Pardon?

YARGIÇ — Ne pardonu yahu? Kaç yaşındasın?

TANIK — Otuz iki..

YARGIÇ — Doğru söyliyeceğine yemin eder misin?

TANIK — Pardon?

Sanık (sinirli fırlar) — Ben bu herifi tepelerim.

YARGIÇ — Sen sus!

SANIK — İnsanı çileden çıkarıyor başkanım.

YARGIÇ — Sen karışma! Otur yerine!

(Tanık oturur) Sen değil, sen kalk, sen otur! (İkisi birden oturur.) Sana kalk diyorum, sen oturacaksın! (İkisi birden, oturup oturup kalkarlar.) Bu sefer de ikisi birden oturdu. Tanık olan, sen kalk! Hele şükür... Şu bayanla şu bay arasında bir şeyler geçmiş. Sen yanlarında mıydın?

TANIK — Pardon?

YARGIÇ — Pardonsuz, konuşamaz mısın sen?

TANIK — Pardon?

SANIK (sinirli fırlar) — Ali mallah döverim bu herifi!

YARGIÇ — Sen sus diyorum.

SANIK — Ama sayın başkanım..

YARGIÇ — Sus! (Tanığa) Orda mıydın?

TANIK — Ordaydım.

YARGIÇ — Buyur konuş! Sen, bu bayın bu bayana tokat attığını gördün mü?

TANIK — Hayır, efendim!

YARGIÇ — Hayır mı?

TANIK — Evet, hayır!

YARGIÇ — Evet hayır ne demek? Gördün mü, görmedin mi?

TANIK — Görmedim, efendim,

YARGIÇ — öyle ise, ne demeye buraya geldin?

TANIK — Ben de bilmiyorum, efendim. Getirdiler.

YARGIÇ — Getirdiler mi? Kim getirdi?

TANIK — Pardon?

YARGIÇ — Çık şarı! (Dâvacıya) Sen gel bayan! Yaklaş! Bu adam sana tokat attı mı?

BAYAN — Evet efendim, attı.

YARGIÇ — Neden attı?

BAYAN — Bilmiyorum, efendim.

YARGIÇ — Bu adamla bir gelmişiniz, bir geçmişiniz, bir münasebetiniz filân var mı?

BAYAN — Benim bununla bir münasebetim olacak, ha? Allah göstermesin! Kocamın müsaadesi olmadan ben hiç bir yabancı erkekle konuşmam, sayın başkanım. Ben o kadınlardan değilim. Ne ben bu adamı tanırım, ne o beni tanır. Ne ben onunla konuştum, ne o benimle konuştu! Ne ben ona baktım, ne o bana baktı...

YARGIÇ — (Yüksek sesle) Hanım, şimdi onları bırak. Anlaşıldı, sen bu adamı tanımıyorsun, Şimdi bana olayın nasıl cereyan ettiğini anlat!

BAYAN — Ben de onu anlatacağım efendim.. Eltime gidiyordum, sayın başkanım. Troleybüste yan tarafa oturmuştum. Tam karşımda da bu herif vardı.

SANIK — (sinirli) — Bana herif diyor, sayın başkanım! Bu harekettir, ondan dâvâcıyım. Şahit olun.

YARGIÇ — Bayan sana hakaret ettiyse bu dâvâmızla ilgisi yoktur. Ayrı dâvâ açarsın. Şimdi sus!

SANIK — Nasıl susayım, sayın başkanım? Bana resmen hakaret ediyor.

YARGIÇ — Anlat bayan!

BAYAN — Biletçi geldi, parayı verip biletimi aldım. Sonra kontrol gelip biletimi sordu, verdim, yırtıp geri verdi. Sonra bu adam bir tokat attı.

YARGIÇ — Neden?

Sanık (fırlar) — Müsaade ederseniz Başkanım, nedenini anlatayım,

YARGIÇ — Sana soran var mı? Otur yerine, sus! Şimdi sıra sende, Kalk! Gel bakalım, Bu kadına tokat attın mı?

SANIK — Evet, başkanım.

YARGIÇ — Neden?

SANIK — öyle lâzımdı da, onun için sayın başkanım.

YARGIÇ — Tokat atman mı lâzımdı.?

SANIK — Hem de, şiddetle lâzımdı.

YARGIÇ — Bu bayanı tanır mısın?

SANIK — Hayır, sayın başkanım,

YARGIÇ — Demek suçunu itiraf ediyorsun?

SANIK — Evet, sayın başkanım.

YARGIÇ — Bu bayanı daha önce görmüşlüğün var mı?

SANIK — Hayır, sayın başkanım.

YARGIÇ — öyleyse? Bilmediğin ve hiç görmediğin bir kadına ne diye tokat atıyorsun?

SANIK — Tokadı atmam için onu daha önce bana takdim etmeleri mi lâzımdı, sayın başkanım?

YARGIÇ — Sus!

SANIK — Fakat hep sus diyorsunuz, efendim.

YARGIÇ — Anlat dedik ya!

SANIK — Peki, sayın başkanım. Troleybüste idik. Ben burada, o kadın da şurada. Yani karşı karşıya oturuyorduk. Biletçi geldi kadına «bilet» dedi. Kadın, elindeki büyük çantayı açtı, içinden küçük bir çanta çıkardı, büyük çantayı kapadı, küçük çantayı açtı, parayı çıkardı, küçük çantayı kapadı, büyük çantayı açtı, içine küçük çantayı koydu büyük çantayı kapadı, parayı biletçiye verdi.

YARGIÇ — Peki sonra?

SANIK — Biletçi biletini verdi. Kadın büyük çantayı açtı, içinden küçük çantayı çıkardı, büyük çantayı kapadı, küçük çantayı açtı, içine bileti koydu, küçük çantayı kapadı büyük çantayı açtı, içine küçük çantayı koydu, büyük çantayı kapadı.

YARGIÇ (Sıkıntılı) — Öööf!

SANIK — Biletçi kadına paranın üstünü verdi. Kadın büyük çantayı açtı, içinden küçük çantayı çıkardı, büyük çantayı kapadı, küçük çantayı açtı, parayı içine koydu küçük çantayı kapadı, büyük çantayı açtı, içine küçük çantayı koydu, sonra büyük çantayı kapadı.

YARGIÇ (Sıkıntılı) — Öööof, öf!

SANIK — Siz de mi sinirlendiniz, sayın başkanım?

YARGIÇ — Devam et!

SANIK — Hayır, rica ederim söyleyin: sinirlimisiniz, değil misiniz?

YARGIÇ — Benim ne olduğum seni ilgilendirmez.

SANIK — Peki efendim, Fakat, ben size niçin sinirli olduğumu izah etmeliyim, Önceleri biraz sinirim vardı. Fakat, şu son harpten sonra sinirlerim büsbütün boşandı. Demokrasi dedik, ortaya bir sürü herif çıktı. Hepsinde palavranın binde bir paraya.. Boyacısından süpürtücüsüne kadar herkesi apartman ve kadıllâk sahibi yapacaklarını söylediler. Ama, sonunda bunları yalnız kendilerine aldılar.

YARGIÇ — Peki ama, bunların konumuzla ne ilgisi var?

SANIK — Nasıl ilgisi yok, sayın başkanım? Beni sinirli yapan hep bunlardır. Çünkü, ondan sonra biribirimize girdik.

mı? Olacaksa, soğuk harp mi, sin artık?

SANIK — Bu hikâye biter mi, sayın başkanım? Bütün bu saydıklarımın yanında bir de dış olaylar var: harp olacak mı, olmıyacak mı? Olacak sa, soğuk harp mi, sıcak harp mi olacak?

YARGIÇ — Şu tokat olayı ile ilgili söyliyeceğin neler?

SANIK — Velhasıl, bu kadın iki saniye için rahat oturabildi. O rahattı ama, ben değildim, Çünkü, bu defa da, arabanın sarsıntısından, büyük çantanın içindeki küçük çantanın çıkardığı tıkırdılar başlamıştı. Muntazam aralıklarla biribirini takip eden tıkırdılar. Tabii, bu arada ben de zıvanadan çıkıyordum. Derken kontrol geldi ve hanımın biletini sordu. Festival yeniden başlıyordu. Hanım büyük çantayı açtı, içinden küçük çantayı çıkardı, büyük çantayı kapadı, küçük çantayı açtı, biletini çıkardı, küçük çantayı kapadı, büyük çantayı açtı, küçük çantayı içine koydu, büyük çantayı kapadı, bileti kontrole verdi.

YARGIÇ — öf, öf!...

SANIK — Kontrol bileti yırtıp iade etti, kadın bileti aldı, büyük çantayı açtı, küçük çantayı çıkardı, büyük çantayı kapadı, küçük çantayı açtı...

YARGIÇ (Sinirli) — Hadi artık tokada gel!

SANIK — Geliyorum, efendim geliyorum! Yoldayım. Bileti küçük çantanın içine koydu, küçük çantayı kapadı...

YARGIÇ — Yeter!

SANIK — Büyük çantayı açtı.

YARGIÇ — Yeter diyorum.

SANIK — Küçük çantayı içine koydu.

YARGIÇ — Yeter diyorum sana!

SANIK — Büyük çantayı kapadı... Ben de dayanamayıp tokadı yapıştırdım!

YARGIÇ — Çok iyi etmişsin! Bereatine karar verildi. Çekil git karşımdan! Bir daha gözüme görünme...

Zübük

Pazartesi günleri çıkar haftalık siyasî mizah gazetesi * Sahibi ve yazı işleri yönetmeni: Meral NESİN * Yönetim yeri: Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa Sok. No. 12 — İSTANBUL * Telefon: 22 58 04 * Abone: Yıllık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıllık 50, altı aylık 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi isteniyorsa ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir * İlân: Beş sütun üzerinden her sütunun santimi 15 liradır * Gönderilen yazı ve karikatürler yayınlansın, yayınlanmasın geri verilmez * 50 kuruş, geçmiş sayılar 75 kuruş * İstanbul'da Vatan Gazetecilik ve Matbaacılık T.A.Ş. de dizilip basılmıştır * 27 Ağustos 1962 ★ Cilt 1 Sayı 30

Basın Sergisi

Hürriyet Hür Vatan Yeni Sabah AKŞAM Milliyet VATAN

Milliyet

Kızıl Gazetesi

AP. Samsun senatörü Fethi Tevetoğlu Çorum kongresine davet edilmişti. Tevetoğlu günlerdenberi kongre kongre dolaşıyor ve hiç durmadan konuşuyordu. Çorumda da kürsüye çıktı. Önce sağ kolunu dimdik ileri uzatıp dinleyicileri selâmladı. A.P.li ler bu maruf senatörlerinin ne diyeceğini merak ediyorlardı. Tevetoğlu söze «Aziz Çorumlular!» diyerek başladı. Sonra bir kaç saniye durdu, gözlerini kendisini dinlemeğe hazırlanan kalabalığın üzerinde gezdirdi ve devam etti:

«Sözlerime başlamadan size niçin «aziz Çorumlular» dediğimi izah edeyim!»

Konuşmasının başında cafcaflı bir kaç lâf ederek alkış toplamak istiyordu.

«Siz azizsiniz, çünki...»

Dinleyiciler merakla gözlerini dört açmış lâfın sonunu bekliyorlardı.

«Siz azizsiniz çünki, aziz olan ekmek Çorum'da yapılır!»

Tevetoğlu birkaç alkış bekledi. Ne gezer!

«Siz azizsiniz çünki, aziz camiler Çorumda vardır!..»

Hayret, yine alkış yok !

«Siz azizsiniz çünki, aziz olan minareler Çorumda yükselir!.»

A.P. liler pür dikkat senatörlerini dinliyorlardı Ne alkış, ne ses, ne de bir nefes!. Tevetoğlu hırsından dudaklarını ısırdı. Nerden girmişti bu lâf çıkmazına! Ama başaracaktı. Sağ yumruğunu sıktı sesini ayarladı ve başladı:

«Aziz Çorumlular! Siz azizsiniz! Çünki Samsunda denize iki beton kol uzanır. O kolların içindeki taşları biribirine tutturan, yapıştıran çimento Çorumda çıkar. Bu çimento azizdir! Siz de çimento gibi azizsiniz!»

Salondan bir alkış yükseldi.

Tevetoğlu hızlandı:

«Çimento gibi aziz hemşehrilerim! Sağolun, varolun! Mübarek çimentonun çıktığı Çorum'un aziz sakinleri! İşte siz bundan dolayı azizsiniz! Siz bin yaşayın! Kahrolsun komünistler!...»

Bütün salon ayağa kalkmış, Tevetoğlunu çılgınca alkışlıyordu.

★

İmar ve İskân Bakanı Fahrettin Kerim Gökay Doğu gezisinde bir ilde konuşacaktı. Kürsüye mikrafon koydular, fakat bir türlü yük seltemediler. Gökay kürsüye çıkınca bir mikrafona bir de kendine baktı, sonra da «Allah, Allah» dedi. «Bu mikrafonları da insanların boyuna göre ayarlıyorlar zahir...»

★

Başına «Milli» sıfatını koyan bir dergide geçen hafta ilmi bir konu tartışıldı ve karara bağlandı. Bu çok ama çok önemli, ilmi açıklamadan sizinde faydalanmanızı istedik ve buraya aynen aktarıyoruz. Aktarması bizden sabırla okuması sizden..

Bu önemli ilmi açıklama şu:

«Beg» ler bir dernek kurmuşlar. Derneğin tüzüğünün ikinci maddesinin «G» fıkrası şöyle:

«Kımız yapacak ve satacak bir şirketin kurulması.»

Şimdi bir «Beg», «Büyük Beg»e soruyor:

«Kımızı içmek haram mıdır, değil midir?»

«Büyük Beg» cevap veriyor:

«Kımız haram mıdır? İşte mühim nokta bu! İmam'ı Azam içtihadına göre, hafif alkollü içkiler haram değildir. Kımız ise imam'ı Azam'ın kastettiği en hafif alkollü içkiden de daha hafiftir. Orta Asyadaki Kazak, Kırgız ve Başkurt Türkleri İslâmiyeti kabul ettikleri ilk günden bu güne kadar (Yahut Ruslar tarafından imha edildikleri ve sürüldükleri günlere kadar) fasılasız olarak kımız içe gelmişlerdir. Onların ve çevrelerinin bütün din adamları da bunu tecviz eylemişlerdir. Şu halde bu mevzuda icma-i ümmet de vardır. Kazakların, kırgızların, Başkurtların şahıs olarak ve cemaat olarak, islâmiyete sadakatte en ileri bir safı işgal ettiklerinde ise, kimsenin tereddüdü olmamıştır.

Bu sebeble kımızın helâl olduğu kanaatindeyim.»

.....

Gördünüz mü milliyetçiliği gördünüz mü vatansverliği?! Memleket böyle kalkınır işte! Önce kafaları pergelle ölçeceksin, kimin Türk, kimin olmadığını tesbit edeceksin, sonra da «Kımız»» içmenin haram olup olmadığını tartışacaksın!.. Türkiye böyle ilerliyecektir, bu toprağın insanları böyle mesut olacaktır. Bize ne 9400 Türke bir doktorun düşmesinden, bize ne Türklerin mağaralarda yaşamasından, bize ne Türklerin hastaha ne kapılarında ölmesinden, kimin umurunda Türk köylüsünün yıllık gelirinin 950 lira olması! İçelim kımızları basalım nağraları, atlıyalım atlara, gidelim Orta Asya'ya!..

Hay ölmiyesiniz emi! Tıpkı Orhan Veli'nin «CIMBIZLI ŞİİR» indeki kız gibisiniz:

«Ne Londra konferansı
Ne atom bombası
Bir elimde cımbız
Bir elimde ayna
Umurumda mı Dünya.»

★

İmar ve İskân Bakanı Fahrettin Kerim Gökay, Yüksek Planlama Kurulu toplantılarında daima İnönünün karşısında oturur. Toplantılardan birinde çok önemli bir konu tartışılıp, herkes fikrini açıklarken Gökay el kaldırdı ve söz istedi. İnönü, «Buyurun» dedi «Ne söyliyeceksiniz?» Gökay yerinden kalktı. Bütün gözler ona dikildi, kulaklar kabartıldı, herkes ne söyliyeceğini merak ediyordu. Gökay, yürüdü, 10 metre uzunluğundaki masanın diğer başına gitti, İnönünün kulağına eğildi ve yüksek sesle «Ben de sizin fikrinizdeyim paşam!» dedikten sonra dönüp yerine oturdu.

AKŞAM

Başbakan İnönü, İzmir'de bulunduğu günlerde NATO karagâhı da dahil, askeri yerleri de ziyaret etti. İnönü'yü takiple görevli gazeteciler, bu vesile ile şimdiye kadar kapısından içeri adım atmadıkları gizli yerleri de göreceklerini umarak sevindiler. Ama boşuna sevindiler.

NATO Kumandanının brifingine Başbakanın peşine takılarak giden gazeteciler, İnönü içeri girer girmez kapıya dikilen bir Amerikalı ile göğüs göğüse geldiler. Adam İçişleri Bakanını dahi hüviyetini göstermeden içeri bırakmadı. Kumandanlar da içeri alındıktan sonra, kapı perdesi Amerikalı. Başka içeri girmesi gereken var mı diye herkesi bir süzdü ve gözü valiye ilişti:

«Hişşt, vali siz de buyurun..» şeklindeki dâvetle vali de içeri alındıktan sonra, geriye kalanlara (zaten saadece gazeteciler kalmıştı) uzaklaşmaları nezaketle söylendi.

Yeni Sabah

Gümüşpala ile Apaydın'ın karşılıklı ithamlarını okuyor ve şu fıkrayı hatırlıyor musunuz?

Asker (bizimkiler olamaz, şarapçı memleketlerden birinin askeri olacak) Pazar akşamı geç saatler de kışlasına dönmüş. Asker, dedim ama izin gününün akşamında, üzerinize afiyet bulut olduğunu söylemeyi unuttum. Nizamiye kapısına da yanmış duran yüzbaşıyı burnunun dibine sokulunca fark edebilmiş. Postalının birini topuk diye diğer ayağının baldırına vururken, şapkasının siperini arayan parmaklarıyla sözümonü bir de selâm çakmış ve peltek peltek:

— Affedersiniz kumandanlarım demiş, ikinizin arasından geçecektim.

Yüzbaşı birden kumandanlığın takınarak emretmiş:

— Önce sıraya girin, ondan sonra geçersiniz!

Liderler, lider taslakları! Sizlere de aynı şeyi söyleyecek, birl beş gören bir zata mı ihtiyaç var dersiniz?